

Fout in thincap-regeling leidt tot grotere renteaftrek bij groepsvennootschappen

22 april 2008

Sinds 1 januari 2004 bestaat in de vennootschapbelasting de zogeheten thincap-regeling, die onder omstandigheden ertoe kan leiden dat een dochtervennootschap niet alle rente in aftrek kan brengen van leningen van verbonden lichamen (groepsmaatschappijen in de zin van het BW). Daarbij worden twee verhoudingsgetallen vergeleken uit de commerciële jaarrekening van de dochter en de commerciële geconsolideerde jaarrekening van de groep/het concern: het gemiddelde vreemd vermogen van de dochter gedeeld door het gemiddeld eigen vermogen van de dochter versus het gemiddelde vreemd vermogen van het concern gedeeld door het gemiddeld eigen vermogen van het concern. Zolang de vermogensratio van de dochter niet hoger is dan de concernratio, kan de dochter alle rente op groepsleningen in aftrek brengen. Rechtbank Arnhem heeft onlangs beslist dat vermogen van derden-aandeelhouders buiten beschouwing mogen blijven bij de bepaling van de concernratio. Op dit punt blijkt de letterlijke wettekst in strijd te zijn met de parlementaire toelichting. De rechtbank overwoog dat de wettekst op zich helder is. De wetgever heeft evenwel nagelaten dit gebrek te repareren. Dat had eenvoudig gekund door in de wettekst de woorden 'eigen vermogen' te vervangen door 'groepsvermogen'. Voor de praktijk is de uitspraak gunstig. Nu het vermogen van derden-aandeelhouders niet meetelt, blijft de concernratio hoger, waardoor een dochtervennootschap minder snel tegen een renteaftrekbeperking aanloopt.

Volledig bericht

Sinds 1 januari 2004 bestaat in de vennootschapbelasting de zogeheten thincap-regeling, die onder omstandigheden ertoe kan leiden dat een dochtervennootschap niet alle rente in aftrek kan brengen van leningen van verbonden lichamen (groepsmaatschappijen in de zin van het Burgerlijk Wetboek).

Het teveel aan vreemd vermogen wordt volgens deze regeling omschreven als "het bedrag waarmee het gemiddeld vreemd vermogen van de belastingplichtige (dochtervennootschap) uitgaat boven het gemiddeld eigen vermogen vermenigvuldigd met een factor (de concernratio) welke overeenkomt met de vermogensverhouding bij de groep". Het vreemd vermogen en het eigen vermogen worden bepaald aan de hand van de commerciële jaarrekening, opgemaakt volgens de daarvoor geldende regels uit het Burgerlijk Wetboek. De hiervoor genoemde concernratio is gelijk aan het gemiddeld vreemd vermogen gedeeld door het gemiddeld eigen vermogen, volgens de geconsolideerde jaarrekening van de groep, waarvan de dochtervennootschap deel uitmaakt.

Heeft een vennootschap meer dan driemaal zoveel vreemd vermogen (VV) als eigen vermogen (EV), dan is de rente die ziet op het teveel aan vreemd vermogen indien dit meer is dan € 500.000 (jaar 2008), niet aftrekbaar. In dat geval kan de zogenoemde concerntoets nog uitkomst bieden. Indien de vennootschap een VV/EV-verhouding heeft die gelijk is aan (of kleiner is dan) die van het totale concern waarvan zij deel uitmaakt, dan is een renteaftrekbeperking op grond van de thincap-regeling eveneens niet aan de orde.

Rechtbank Arnhem heeft onlangs uitspraak gedaan over de samenstelling van de

concernratio. De vraag was of het aandeel van derden-aandeelhouders in de geconsolideerde jaarrekening van de groep voor de thincap-regeling tot het eigen vermogen moet worden gerekend. De betreffende dochtervennootschap was van mening dat dat niet het geval was. Hierdoor zou de noemer van de breuk kleiner blijven waardoor de uitkomst van de breuk (de concernratio) hoger zou blijven. De inspecteur was de tegengestelde mening toegedaan.

De rechtbank ging te rade bij de wettekst. Daarin waren alleen begrippen als (gemiddeld) vreemd vermogen en (gemiddeld) eigen vermogen opgenomen. Het aandeel van derden-aandeelhouders valt evenwel in een ander vermogensbegrip: het groepsvermogen.

Bij de parlementaire behandeling van de thincap-regeling in de Tweede Kamer had de staatssecretaris aangegeven, dat eventuele minderheidsbelangen van derden bij de concerntoets buiten beschouwing mogen blijven.

Bij de parlementaire behandeling van de thincap-regeling in de Eerste Kamer werd de vraag over de behandeling van minderheidsbelangen van derden nogmaals -maar deze keer indringender- aan de orde gesteld. De staatssecretaris gaf nu aan dat het belang van derden in het eigen vermogen ook in de concerntoets moet worden betrokken en dat daarbij moet worden uitgegaan van het groepsvermogen.

De rechtbank stelde daarop vast dat de wettekst niet strookt met de parlementaire toelichting in de Eerste Kamer. De wetgever heeft de discrepantie onder ogen gezien maar heeft nagelaten dit gebrek te repareren. De rechtbank gaf aan dat het niet op haar weg ligt om een op zich duidelijke wettekst met een beroep op de wetshistorie ten nadele van de vennootschap uit te leggen. Het ligt op de weg van de wetgever om dit gebrek op te heffen. Dat had eenvoudig gekund door in de wettekst de woorden 'eigen vermogen' te vervangen door 'groepsvermogen'.

De rechtbank stelde de vennootschap in het gelijk. De vermogensratio van de vennootschap was daardoor niet hoger dan de concernratio. De vennootschap kon alle rente op groepsleningen in aftrek brengen.

Bron: Rechtbank Arnhem, 1-4-2008, nr. 07/2355 (gepubliceerd 21-4-2008).